

Čís. 15162.

Súdne (exekučné) uplatňovanie pohľadávky — vzniklej v starých korunách rakúsko-uhorských na základe súkromnoprávneho úkonu, uzavreného pred 26. februárom 1919 stranami, z ktorých jedna mala bydlisko dňa 26. februára 1919 v Maďarsku a druhá na území republiky Československej — nie je prípustné, hoci sa strany ešte pred 1. novembrom 1924 dohodly, že pohľadávka má byť zaplatená v československej mene, v splátkach, pri zachovaní exekučného záložného práva, nadobudnutého pred 26. februárom 1919 (čl. 22 úmluvy č. 55/1930 Sb. z. a n.).

(Rozh. zo 16. marca 1936, R III 763/35.)

Rekurzný súd zmenil usnesenie súdu I. stolice a návrh na povolenie exekúcie zamietol. Dôvody: Na základe spisov možno zistiť, že v súdenom prípade ide o vymáhanie pohľadávky, vzniklej v starých korunách rakúsko-uhorských, zakladajúcej sa na súkromnoprávnom úkone, uzavrenom v dobe pred 26. februárom 1919, ďalej, že z osôb úkon uzavierajúcich, mala strana vymáhajúca dňa 28. februára 1919 bydlisko v Maďarsku, dlžník však na území republiky Československej. Uplatňovanie takýchto pohľadávok patrí na pokračovanie upravené v čl. 11. dohody čí. 55/1930 Sb. z. a n. a ich vymáhanie exekúciou podľa čl. 22. dohody nie je prípustné.

Najvyšší súd usnesenie rekurzného súdu potvrdil z jeho správnych dôvodov a uviedol ešte toto: Na vývody rekursu treba dodať, že vymáhajúca strana je protokolovanou firmou so sídlom v Budapešti tak podľa pôvodného exekučného titulu, ako i podľa obsahu exekučnej žiadosti a preto treba ju pokladať podľa jej sídla za majiteľku pohľadávky. Rekurzný súd nebol povinný vyžiadať si dobrozdanie Československého štátneho zúčtovacieho ústavu v Bratislave ani s ohľadom na novú skutočnosť teraz tvrdenú, že vymáhaná pohľadávka bola ešte pred 1. novembrom 1924 upravená dohodou strán (30. júla 1920) tak, že treba ju zaplatiť v československej mene a v splátkach pri zachovaní exekučného záložného práva nadobudnutého zrejme pred 26. februárom 1919. Nehľadiac na to, že touto dohodou nebola ešte pôvodná pohľadávka splnená, ako to má na mysli bod 8 § 2 vlád. nariadenia čí. 224/1924 Sb. z. a n. a článok 1 a 8 úmluvy medzi Československou republikou a Kráľovstvom maďarským čí. 55/1930 Sb. z. a n., nemožno prehliadnuť, že pre nárok vymáhajúcej veriteľky na dobytie dlhu v československých korunách niet exekučného titulu, — cit. dohoda z 30. júla 1930 nie je vôbec exek. titulom, keďže pôvodný titul znie na býv. rakúsko-uhorské koruny.

Čís. 15163.

Prevod hypotekárneho záložného práva, viaznúceho pre zmenkovú pohľadávku, ktorá nebola zároveň so záložným právom prevedená a platením zanikla, nemôže byť sám o sebe napadnutý odporovacou žalobou.

(Rozh. zo 17. marca 1936, Rv IV 66/35.)

Žalobník mal proti Žigmundovi S. pravoplatne prisúdenú pohľadávku vo výške 5.340 Kč 80 h, ktorú aj exekučne vymáhal, ale bez úspechu. Žigmund S. postupnou listinou vystavenou 29. októbra 1932 previedol na žalovaného Henricha B. svoju, hypotekárnym záložným právom zaistenú, pohľadávku, ktorú mal proti bratom B. vo výške 42.665 Kč a na ktorú tito bratia B. vystavili zmenky, ktoré Žigmund S. pri prevode pohľadávky neodovzdal žalovanému Henrichovi B., ale ich eskontoval u Č. banky, ktorá neskoršie zažalovala bratov B. na zaplatenie protihodnoty týchto zmeniek, v dôsledku čoho bratia B. zmenky Č. banke vyplatili. Žalobník domáhal sa žalobou, aby súd vyriekol, že záložné právo vložené na základe postupnej listiny zo dňa 29. októbra 1932 pre žalovaného Henricha B. vo výške 42.665 Kč je voči žalobníkovi bezúčinné a aby žalovaný bol povinný zaplatiť žalobníkovi 7.104 Kč 80 h, na ktorú sumu vzrástla pôvodná pohľadávka žalobníka s útratami bezúspešnej exekúcie. Súd prvej stolice žalobe vyhovel. Odvolací súd rozsudok súdu prvej stolice zmenil a žalobu zamietol.

Najvyšší súd dovoláciu žiadosť žalobníka zamietol. Dôvody: Pre tento spor je rozhodujúce riešenie otázky, či je právne účinný prevod pohľadávky, zaistenej hypotekárnym záložným právom, na žalovaného, a či žalovaný v dôsledku tohoto prevodu dostal, alebo účinne mohol žiadať uspokojenie od poddlžníkov, bratov B. Odporovacia žaloba môže obstať len v kladnom prípade, v zápornom prípade musí byť zamietnutá preto, že nie je právne odôvodnené napadnúť odporovacou žalobou bezúčinný právny úkon. Na základe smerodajného skutkového stavu treba vyvodiť právny záver, že napadnutý prevod pohľadávky resp. hypotekárneho záložného práva nebol právne účinný a žalovaný nemal právneho nároku, aby od poddlžníkov žiadal uspokojenie. Podľa smerodajného skutkového stavu totiž poddlžníci, bratia B., vystavili na spornú pohľadávku zmenky, ktoré boli odovzdané Č. banke, táto zmenky uplatňovala, žalovala a inkasovala. Žalovaný nenadobudol si tieto zmenky resp. zmenkové pohľadávky a preto by ani nemohol vystúpiť proti poddlžníkom a títo ani by nemohli účinne plniť do rúk žalovaného bez preukázania a odovzdania zmeniek. Odporovacia žaloba je teda už z tohoto dôvodu bezpodstatná.

Čís. 15164.

I. Ustanovenia zákona o stavebnom ruchu týkajúce sa stavebných živností vzťahujú sa aj na štátne stavby.

II. Podľa § 24 zák. č. 45/1930 Sb. z. a n.*) môžu byť kolektívne smluvy v obore stavebných živností zmenené individuálnou smluvou len v prospech zamestnanca.

(Rozh. z 31. marca 1936, Rv IV 114/36.)

*) Vid' teraz § 87 zák. č. 65/1936 Sb. z. a n.